

1.6.2010

20

25.5.2010 pöydälle pantu asia

LAUSUNTO TALOUSARVIOALOITTEESTA MÄÄRÄRAHASTA
PITKÄAIKAISTYÖTTÖMIEN TERVEYSTARKASTUKSIIN

Terke 2010-720

TJA Terveyslautakunta päättäneen antaa talousarvioaloitteesta seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Tutkimusten mukaan työttömät voivat huonommin ja ovat sairaampia kuin työlliset. Tilanteeseen liittyvät syy- ja seuraussuhteet ovat monimutkaisia, koska yhtäältä työttömyys vaikuttaa haitallisesti terveyteen ja toisaalta taas heikko terveys vaikeuttaa työllistymistä. Terveyspalvelujen tuottaminen työttömille on Helsingin kaupungin työllisyydenhoidon kehittäminen -ohjelmassa (Khs 7.1.2009) määritelty terveyskeskuksen tehtäväksi.

Terveysasemien oman lääkärin ja terveydenhoitajan palvelut ovat tarjolla työttömille samoin kuin kaikille muillekin kaupunkilaisille. Terveystarkastuksen perusteella henkilö voidaan ohjata eteenpäin muiden palvelujen piiriin, esimerkiksi psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanotolle. Äitiys- ja lastenneuvoloissa seurataan myös työttömien äitien terveyttä. Kundit kondikseen -toiminnassa jokainen 40-vuotias mies kutsutaan terveystapaamiseen terveysasemalle.

Työttömien terveyden edistämistä toteutetaan myös yhteistyössä eri tahojen kanssa. **Terve Helsinki -hankkeessa** kehitetään uutta, matalan kynnyksen mallia, jonka tarkoituksena on ehkäistä juuri työttömäksi jääneen syrjäytymistä ja edistää hänen terveydentilaansa ja työllistymistään. Terveystarkastusten lisäksi ohjataan ja kannustetaan olemassa olevien, työllisyyttä tukevien toimintojen sekä terveydenhuoltopalveluiden piiriin. Toimintaa järjestetään TE-keskuksen kanssa.

Helsingin työvoiman palvelukeskus Duuri tarjoaa pitkäaikaistyöttömille tukea työllistymiseen, kouluttautumiseen ja kuntoutumiseen. Toimipisteissä työskentelee Helsingin TE-keskuksen, sosiaaliviraston, terveyskeskuksen ja Kelan henkilöstöä. Duurin infotilaisuuteen kutsutaan henkilökohtaisesti. Tavoitteena on asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn sekä arjenhallinnan rajoitteiden selvittäminen, sairauksien varhainen toteaminen, itsehoidon tehostaminen sekä terveyden edistäminen. Terveystarkastuksia tekee

1.6.2010

kuusi terveydenhoitajaa, joista yksi toimii osastonhoitajana. Vuonna 2009 Duurissa tehtiin 1 244 asiakkaalle terveystarkastus ja 655 asiakkaan kanssa toteutettiin terveysneuvontaa, ohjausta, työpaikkakäyntejä tai yhteistyöneuvotteluja. Terveystarkastuksen jälkeen lähes 30 %:lle asiakkaista varattiin omalle terveysasemalle lääkäriaika ja 13 %:lle terveydenhoitajan aika. Tammi-huhtikuun 2010 aikana terveystarkastuksia on tehty 456 asiakkaalle ja muita käyntejä on ollut 255 asiakkaalla.

Duuri on osallistunut vuodesta 2007 **Pitkäaikaistyöttömien terveydenhuollon kehittämishankkeeseen**, jota hallinnoi Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Helsingin osahanke Paten tavoitteena on mm. varmistaa asiakkaalle oikea-aikaiset terveys- ja kuntoutuspalvelut, kehittää työ- ja toimintakykyä sekä osaamista ylläpitävien ja edistävien palveluiden vaikuttavuuden arviointia, lisätä Duurin ja keskeisten yhteistyötahojen osaamista terveyteen, työkykyyn ja kuntoutukseen liittyen sekä lisätä asiakkaiden tietoutta sosiaali- ja terveystoimen palveluista.

Duuri aloittanee syksyllä 2010 yhteistyön Helsingin Sydänyhdistyksen **Liekki-hankkeen** kanssa, jossa toiminnan painopiste on luoda työttömille, erityisesti pitkäaikaistyöttömille uusia yhteyksiä omassa elinpiirissään. Asiakkaiden aktiivisuuden ja toiminnallisuuden lisäämiseen ja samalla sydänterveyden hoitamiseen työstettäviä toimintamalleja ovat esimerkiksi liikunta- ja kokkiryhvät.

Terveysasema kuntalaisen käyttöliittymänä -hankkeen tavoitteena on parantaa perusterveydenhuollossa toteutettavan mielenterveys- ja päihdeongelmaisten aikuisikäisten tutkimuksen, hoidon ja psykososiaalisen kuntoutuksen saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta. Terveysasemille palkataan mielenterveys/päihdetyöntekijöitä ja sosiaalineuvoja. Hanke etenee lähivuosina kaikille terveysasemille ja se toteutetaan yhdessä sosiaaliviraston kanssa.

Terveyslautakunta toteaa, että pitkäaikaistyöttömien terveyden edistäminen on erittäin tärkeää ja sillä voidaan vaikuttaa terveyserojen kaventamiseen. Terveystarkastuksia järjestetään normaalin toiminnan puitteissa ja yhteistyöhankkeissa sekä lyhyemmän että pidemmän ajan työttömänä olleille. Toiminta sisältyy terveyskeskuksen talousarvioon ja toimintaa on syytä kehittää hankkeista saatavien tulosten avulla.

Terveysvaikutusten arviointi

Pitkäaikaistyöttömillä on muuta väestö suurempi todennäköisyys

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Siltasaarekatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

1.6.2010

fyysiseen ja henkiseen sairastumiseen sekä syrjäytymiseen. Heillä voi myös olla alentunut kyky ja motivaatio hakeutua tarjolla olevien terveystarveluon piiriin. Tämän vuoksi heitä tulee työllistämistoimien lisäksi kannustaa hakeutumaan terveyttä, kuntoutumista ja arjen hallintaa edistävien palvelujen piiriin. Palvelun tulee olla yksilöllistä ja pitkäjännitteistä.”

Pöytäkirjanote kaupunginhallitukselle.

Lisätiedot:

Nuutinen Hanna-Leena, erityissuunnittelija, puhelin 310 42662

Esittelijä Sirpa Puhakka ja 9 muuta valtuutettua ovat tehneet seuraavan aloitteen määrärahan varaamisesta pitkäaikaistyöttömien terveystarkastuksiin:

”Pitkäaikaistyöttömille terveystarkastukset

Työssä olevilla on pääsääntöisesti toimiva työterveyshuolto. Sen sijaan työttömillä ei ole mahdollisuutta samalla tavalla työterveydenhuoltoon. Pitkäaikaistyöttömille taloudellinen niukkuus on vuosia kestävä, hitaasti etenevä arkea. Kynnys työnhakuun kasvaa, jos omasta terveydestä ei jakseta pitää huolta.

Työttömille on taattava matalan kynnyksen mahdollisuus terveystarkastuksiin ja tarvittaessa kuntoutukseen. Tarkastuksissa tulee selvittää työttömän terveydentila ja työkyky. Mikäli työkyky on heikko, autetaan eläkehakemuksen tekemisessä. Usein vaaditaan muutama käynti terveystarkastuksen kuntoon pistämisessä.

Terveyserojen kaventaminen on Helsingin yksi keskeisimmistä terveystarkastus tavoitteista. Työttömien terveydenhuollon kohentaminen parantaa työttömän työllistymismahdollisuuksia, kaventaa terveyseroja ja pidentää odotettua elinikää.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että vuoden 2011 talousarviossa varataan pitkäaikaistyöttömien, yli vuoden työttömänä olleiden, terveystarkastuksiin tarvittavat määrärahat.”

Aloitteesta on pyydetty terveystarkastuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle 27.5.2010 mennessä.

1.6.2010

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Siltasaarencatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504